

Стручњак за југоисточну Европу Џејмс Кер-Линдзи сматра да је Европљанима стало да Косово израсте у демократску државу, док је за САД најважнија стабилност.

Прошло је месец дана откако је посланик у Савету Европе Дик Марти објавио извештај са тешким оптужбама на рачун косовског премијера у оставци Хашима Тачија и Ослободилачке војске Косова, доводећи их у везу са трговином људским органима отетих Срба и Албанаца на Косову, 1999. године.

После првих, оштрих реакција, посебно западне штампе, која је писала о Косову као о криминалној држави, те Тачијевих демантија и претњи судском тужбом против швајцарског дипломате, духови су се донекле смирили.

Дик Марти ће, како је предвиђено, 25. јануара представити свој извештај посланицима Парламентарне скупштине Савета Европе, који ће се о њему изјаснити и, евентуално, предложити покретање пуне истраге.

Постоје и наговештаји да би Европски парламент могао да именује специјалног известиоца у вези са оптужбама за трговину људским органима на Косову.

Џејмс Кер-Линдзи, из Европског института при лондонском универзитету LSE, каже за BBC да је у протеклих месец дана преовладао став да су Мартијеве оптужбе толико озбиљне, да треба да буду поткрепљене доказима, односно истрагом.

Између демократије и стабилности

Саговорник BBC-ја уочава разлику у начину на који су на Мартијев извештај реаговале САД и ЕУ - водеће западне земље су од почетка хорски понављале да Косову треба

дати независност, јер је то предуслов за стабилност:

"Нико, међутим, није хтео јавно да призна да су највећа опасност по стабилност заправо биле претње косовских Албанаца да ће се вратити насиљу ако не добију независност. Дуго се сматрало да је Хашим Тачи од кључног значаја за спречавање такве побуне. Сада су, међутим, Европљани почели да се приклањају ставу да Приштина мора да почне да испуњава оне стандарде на којима се инсистирало пре независности. Амерички интереси на Косову разликују се од европских - Европљанима је стварно важно да Косово израсте у демократску државу која поштује људска права, док Вашингтон и даље инсистира на стабилности."

Кер-Линдзи каже да је за Србију најбоље да ћути и да пусти Дика Мартија и друге међународне инстанце да инсистирањем на истрази о оптужбама против Тачија, додатно ослабе позицију Косова пред почетак најављених разговора Београда и Приштине.

Расположење међу Европљанима се, по његовом мишљењу, променило и то ће омогућити Београду да лакше добије уступке у питањима као што су север Косова, права српске заједнице и статус манастира:

"Сви су се спремали за почетак преговора, уз наду да би то могло да унесе мало добре воље у односе Београда и Приштине, а потом би се покренула, да их тако назовем, статусна питања, а не преговори о самом статусу Косова. Другим речима, суштина преговора било би питање коју је цену Приштина спремна да плати да Београд призна Косово или барем дозволи другим земљама да га признају. Но, после Мартијевог извештаја и проблематичних избора на Косову, главно је питање да ли ће и када ти разговори уопште почети."

(BBC)